

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617204747
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8617204747.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne: A. A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XX/X, XXX XX D., zastúpenej JUDr. Martinou Fabianovou, advokátkou, so sídlom Hencovská 2043, 093 02 Hencovce, IČO: 47 100 885, proti žalovaným: 1) BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 47 967 692, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Dolaková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava - Ružinov, IČO: 50 361 368 a 2) 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpenému Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 994,81 eura a o primerané finančné zadosťučinenie 994,81 eura, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK-6Csp/172/2017-225 zo dňa 14.9.2023 takto

rozhodol:

- I. Odmietajú sa odvolanie voči výroku IV.
- II. Potvrdzuje sa rozsudok vo výrokoch V. a VI.
- III. Zrušuje sa rozsudok vo výrokoch II., VII. a VIII. a v rozsahu zrušenia sa vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Konanie vo vzťahu k žalovanému 1/ zastavuje.
II. Žalovanému 1/ priznáva proti žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.
III. Konanie v časti o zaplatenie sumy 19,93 eura zastavuje.
IV. Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 977,17 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 6.3.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
V. Vo zvyšku žalobu zamieta.
VI. Žalobkyni priznáva proti žalovanému 2/ náhradu trov konania v rozsahu 96,44 %, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.
VII. Žalobu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 994,81 eura zamieta.
VIII. Žalovanému 2/ priznáva proti žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa písomným podaním zo dňa 20.11.2018 po zaslaní dôkazov žalovaného 1/, ktoré nemala k dispozícii, zobrala návrh vo vzťahu k žalovanému 1/ v celom rozsahu späť. Žalovaný 1/ so späťvzatím žaloby proti nemu súhlasil a uplatnil si trovy proti žalobkyni v rozsahu 100 %. Súd o späťvzatí žaloby vo vzťahu k žalovanému rozhodol vo výroku I. rozsudku.

O trovách konania pri zastavení konania vo vzťahu k žalovanému 1/ súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovení § 256 ods. 1 a 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“) vo výroku II. rozsudku. Úspešnému žalovanému 1/ priznal proti žalobkyni, ktorá procesne zavinila proti nemu zastavenie konania, náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobkyňou ako spotrebiteľkou a žalovaným 2/ ako dodávateľom bola uzavretá zmluva o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalobkyni, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Keďže predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ vychádzajú z zmluvy o úvere, ako už súd odôvodňoval, je spotrebiteľský, tento sa riadi citovanými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch a vo veciach, ktoré neupravuje, zákonnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Zákon za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom zakotvil pomerne prísne pravidlá a náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňať. Súd mal za preukázané, že zmluva o spotrebiteľskom úvere v tomto konkrétnom prípade neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 uvedeného zákona a čo je najhlavnejšie, v zmluve nie sú uvedené úroky a poplatky, ktoré keď v zmluve nie sú, tak veriteľ ich nemôže požadovať. Súd neuznal obranu žalovaného 2/, že tieto boli uvedené v Obchodných podmienkach žalovaného 2/, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy. Súd uvádza, že časť obsahu zmluvy síce možno určiť aj odkazom na obchodné podmienky, nemalo by sa to však týkať podstatných náležitostí zmluvy (ale len dojednaní technického a vysvetľujúceho charakteru) a nič by preto, v prípade poctivého prístupu veriteľa, nemalo brániť tomu uviesť ich priamo v zmluve. Súd poznamenáva, že všeobecné obchodné podmienky predstavujú rozsiahly text, ktorý je pre bežného spotrebiteľa na porozumenie náročný. Ide o text pripravený dodávateľom, a to bez možnosti zmeniť jeho obsah. Z uvedeného dôvodu existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ nebude v čase uzatvorenia zmluvy vedomý si svojich zmluvných povinností a zaviazá sa tak k splneniu povinnosti, pri znalosti ktorej by k uzavretiu zmluvy nepristúpil. Ďalej nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že obchodné podmienky spotrebiteľ nepodpisuje, nemožno tak preto dospieť k záveru o prejavení súhlasu žalovaného s ich obsahom. Z listinných dôkazov bolo preukázané, že žalobkyni bol zo strany žalovaného 2/ poskytnutý úver vo výške 1.659,70 eura a žalobkyňa uhradila žalovanému 2 636,87 eura. Za situácie, že žalovaný nemôže od žalobkyne požadovať úrok ani žiadne poplatky z poskytnutého úveru a je zrejme, že žalobkyňa tieto zaplatila, ide o bezdôvodné obohatenie žalovaného z titulu zaplatenia sumy bez právneho dôvodu. Preto súd zaviazal žalovaného 2/ vo výroku IV. rozsudku vrátiť žalobkyni sumu 977,17 eura, o ktorú žalobkyňa na predmetnom úvere z titulu úrokov a poplatkov zaplatila viac. Pretože žalovaný 2/ svoj dlh žalobkyni včas nezaplatil, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a preto súd prvej inštancie žalobkyni vo výroku IV. rozsudku priznal v zmysle ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. aj 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 977,17 eura, ale až od 6.3.2018, t.j. dňom nasledujúcim po doručení žaloby žalovanému 2/ do zaplatenia. Vo zvyšku požadovaných úrokov z omeškania od 5.5.2009 do zaplatenia súd prvej inštancie vo výroku V. žalobu zamietol. Konštatoval, že žalobkyňa neupresnila v žalobe ani v ďalších vyjadreniach, prečo žiada zákonný úrok z omeškania 9,25 % od 5.5.2009 (zrejme od nasledujúceho dňa po zaplatení poslednej splátky). Na druhej strane žalobkyňa uvádza a od tohto dátumu aj odôvodňuje premlčaciu dobu, že o bezdôvodnom obohatení sa žalovaného 2/ sa dozvedela až z výpisu z jej úverového účtu, ktorý jej bol zaslaný v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 2C/95/2015 dňa 23.2.2016. Považoval preto za celkom nelogické, aby sa žalovaný 2/ dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia v žalovanej výške (po úprave zo strany žalobkyne) už 5.5.2009. Súd prvej inštancie preto zaviazal žalovaného 2/ na zaplatenie úroku z omeškania až od 6.3.2018, t.j. dňom nasledujúcim po doručení žaloby žalovanému 2/ do zaplatenia a vo zvyšku vo výroku V. žalobu zamietol.

O trovách konania vo vzťahu k výrokom III. a IV. rozsudku rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Zastavenie konania v časti o zaplatenie 19,93 eura procesne zavinila žalobkyňa. Žalobkyni vo výroku VI. rozsudku súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu v spore v rozsahu 96,44 %.

Predmetom konania bol aj nárok žalobkyne o zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia v sume 994,81 eura opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Na základe vykonaného dokazovania v súlade s ustanoveniami § 1 ods. 1 a § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 súd prvej inštancie dospel k záveru, že v tejto prejednávanej veci základ nároku žalobkyne nie

je daný. Súd o vydaní bezdôvodného obohatenia neprávoplatne rozhodol vo výroku IV. rozsudku. Podľa názoru súdu prvej inštancie k uplatneniu práva na primerané finančné zadostučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, po tom, ak sa spotrebiteľ úspešne (t.j. v podobe právoplatného a vykonateľného rozsudku) porušenia práva dovolá. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutia vydaného vo veci samej. Ani z pripojeného spisu tamajšieho súdu sp.zn. 2C/95/2015, z ktorého sa žalobkyňa dozvedela o bezdôvodnom obohatení, nemožno konštatovať, že žalobkyňa bola úspešná, nakoľko sa so žalovaným 2/ mimosúdne dohodla, ako uvádza žalobkyňa, dlh jej bol odpustený. Súd prvej inštancie preto nemohol konštatovať, že zo strany žalovaného 2/ došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru a teda k strate finančných prostriedkov.

O trovách konania vo vzťahu k výroku VII. rozsudku súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP vo výroku VIII. rozsudku. Žalovanému 2/, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov II., IV., V., VI., VII. a VIII. podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP.

Žalobkyňa k nesprávosti výroku II. o náhrade trov konania vo vzťahu k žalovanému 1) uviedla, že súd prvej inštancie nezohľadnil ustanovenia § 257 CSP, na ktorý poukazovala vo vyjadrení zo dňa 6.9.2023. Súd nezohľadnil skutočnosť, že nebankové subjekty postupujú svoje pohľadávky a ich vymáhaním poverujú rôzne obchodné spoločnosti a tak zneprehľadňujú to, komu je dlžník povinný hradiť dlh. Aj keď žalobkyni nebolo zaslané oznámenie o postúpení pohľadávky, musela z dôvodu procesnej opatrnosti žalovať aj žalovaného 1), ktorý ju uviedol do omylu svojimi vyjadreniami vo výzvach. Preto sa domnieva, že nie je možné poskytnúť ochranu žalovanému v 1) pri náhrade trov právneho zastúpenia a súd mu tento nárok nesmie priznať.

Ďalej žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie vo výroku IV. priznal žalobkyni nárok vo výške 977,17 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 6.3.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, hoci nárok mal priznať odo dňa vzniku bezdôvodného obohatenia a to od 5.5.2009. Odôvodnenie tohto rozhodnutia je úplne nelogické. Pri bezdôvodnom obohatení v zmysle § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky (ide o subjektívnu lehotu) odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa (objektívna lehota), keď k nemu došlo. Subjektívna dvojročná premlčacia lehota plynie odo dňa, kedy sa žalobkyňa dozvedela z výpisu z jej úverového účtu, ktorý jej bol zaslaný v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 2C/95/2015 dňa 23.2.2016, o bezdôvodnom obohatení. Táto lehota plynie v rámci 10-ročnej premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť od 5.5.2009. Dodala, že uvedený termín splatnosť žalovaný vôbec nenamietal a sám súd skonštatoval, že žalobkyňa žiada úrok z omeškania „zrejme od nasledujúceho dňa po zaplatení poslednej splátky.

Žalobkyňa taktiež namietala rozsudok vo výroku, ktorým jej nepriznal nárok na primerané finančné zadostučinenie opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Krajského súdu Prešov sp.zn. 3Co/101/2017 zo dňa 7.12.2017, bod 15: „Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.“ Uvedenú zákonnú podmienku žalobca splnil podaním vyjadrení. V konaní vedenom na Okresnom súde v Svidník pod sp.zn. 2C/95/2015, v ktorom žalovaný 2) žiadal od žalobkyne zaplatiť svoj nárok, aj keď v čase podania žaloby žalovaným už slovenské súdy judikovali neprijateľnosť zmluvných podmienok, ktoré obsahovala aj zmluva o úvere, na základe ktorej si žalovaný uplatňoval svoj nárok v súdnom konaní. Už samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.

Žalobkyňa namietala, že súd vôbec neodôvodnil, prečo nepriznal žalobkyni primerané finančné zadostučinenie, jeho rozhodnutie je arbitrárne. Žalobkyňa poukázala na uznesenie Krajského súdu v

Prešove, č.k. 3Co/53/2016-59 zo dňa 4.10.2016, podľa ktorého odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50 % sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne obohatiť.

Na základe uvedeného žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd v zmysle § 389 CSP zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý považoval výrok II., ktorým súd prvej inštancie priznal žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania za správny v súlade s ustanoveniami CSP o náhrade trov konania. Žalobkyňa zapríčinila zastavenie konania voči žalovanému v 1/ a žalovaný 1/ sa účinne bránil a preto mu náleží úhrada trov konania. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok II. potvrdil ako vecne správny a priznal žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. K odvolaniu žalobkyne sa zároveň vyjadril aj žalovaný 2/. Napadnutý rozsudok vo výrokoch III., V. a VII. považuje žalovaný 2/ za správny po stránke právnej aj skutkovej, nakoľko jeho vydaniu predchádzalo dostatočné zistenie skutkového stavu a náležitá aplikácia relevantných právnych predpisov na predmetnú spotrebiteľskú vec. Žalovaný v 2/ sa v plnej miere stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v bode 40, kde súd uviedol, že zaviazal žalovaného v 2/ na zaplatenie úroku z omeškania až od 6.3.2018 t.j. odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému v 2/. V tejto otázke považuje za správne vyjadrenie súdu podľa ktorého, je celkom nelogické, aby sa žalovaný v 2/ dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia v žalovanej výške už 5.5.2009. Tak ako uviedol žalovaný v predchádzajúcich vyjadreniach a rovnako v konaní pred súdom prvej inštancie, na to aby sa mohol žalobca domáhať priznania primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné, aby mal v prvom rade právoplatný rozsudok, v tomto prípade o určení neprijateľných zmluvných podmienok. Bez existencie takéhoto právoplatného rozhodnutia nie sú splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalovaná 2/ navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je v časti neprípustné a v časti dôvodné.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. Odvolací súd odmietol odvolanie žalobkyne proti IV. výroku rozsudku v zmysle § 386 písm. b) CSP ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, keďže týmto výrokom bolo žalobe čiastočne vyhovené. Oprávnenie k podaniu odvolania chýba strane, ktorej výrokom rozhodnutia nebola spôsobená určitá, hoci i málo významná ujma na jej právach. Subjektívnym predpokladom na podanie odvolania je to, aby napadnuté rozhodnutie vyznelo v neprospech odvolateľa. Výrokom, ktorým bola uložená povinnosť žalovanému 2/ zaplatiť žalobkyni sumu 977,17 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 6.3.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobkyni žiadna ujma spôsobená nebola, a preto žalobkyňa vo vzťahu k tomuto výroku právo podať odvolanie nemá.

9. So zreteľom na obsah odvolania žalobkyne bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok II. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania vo vzťahu výroku I. o zastavení konania, výrok V., ktorým zamietol žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo zvyšku a s tým súvisiaci výrok VI. o trovách konania a výrok VII., ktorým zamietol žalobu o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia so súvisiacim výrokom VIII. o trovách konania. Keďže výrok I., ktorým súd prvej inštancie konanie voči žalovanému 1/ zastavil, ako aj výrok III., ktorým zastavil konanie v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 19,93 eura, žalobkyňa odvolaním nenapadla, neboli preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako také nadobudli právoplatnosť.

10. K námietke nesprávneho právneho posúdenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010)

11. V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 994,81 eura s prísl. titulom preplatenia úveru poskytnutého na základe Zmluvy o úvere z 6.10.2005, uzavretej medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným 2/ ako veriteľom. Medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ nebolo sporné, že došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy o úvere podľa Občianskeho zákonníka a zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z.

12. Súd prvej inštancie považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie uvedenia úrokov a poplatkov v zmluve podľa § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a uložil žalovanému 2/ povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 977,17 eura s 5 % úrokom z omeškania od 6.3.2018, teda od dňa nasledujúceho po doručení žaloby 5.3.2018, o čom svedčí doručka na rube č.l. 14 spisu.

13. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

14. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

15. Ak nebola doba splatnosti dohodnutá, nie je uvedená v právnom predpise a nie je ani určená súdnym rozhodnutím, záväzok sa stáva splatným prvý deň potom, ako bol dlžník veriteľom vyzvaný na plnenie. Nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému je nárokom, pri ktorom nie je čas plnenia určený dohodou ani právnym predpisom.

16. „Vzhľadom k tomu, že pro nárok na vydání bezdůvodného obohacení není splatnost stanovena, je třeba vycházet z § 563 obč. zák.; splatnost podle tohoto ustanovení nastává následující den po dni, kdy byl dlužník vyzván k plnění. Netvrdil-li žalobce, že žalovanou před podáním žaloby vyzval k plnění, je podání žaloby na zaplacení pohledávky kvalifikovanou upomínkou (žádostí věřitele o plnění)“. (porovnaj Najvyšší súd ČR, sp. zn. 33 Odo 871/2005)

17. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie čo do zamietnutia zvyšku požadovaného nároku žalobkyne na úroky z omeškania považuje za správne,

18. Z uvedených dôvodov nepovažoval odvolací súd odvolanie žalobkyne v tejto časti za dôvodné a preto potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok vo výroku V. spoločne so súvisiacim výrokom VI. o trovách konania.

19. V prejednávanej veci si žalobkyňa zároveň uplatnila voči žalovanému 2/ nárok na vydanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 994,81 eura. Súd prvej inštancie zamietol tento nárok s odôvodnením, že nemal za preukázané úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde zo strany žalobkyne, ktoré vyplýva len z právoplatného rozhodnutia vydaného vo veci samej.

20. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu

práva alebo povinnosti dôjde (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019).

21. Záver súdu prvej inštancie, že najprv musí byť v jednom súdnom konaní spotrebiteľ právoplatné úspešný, čo do porušenia práva alebo povinnosti, a až následne ako úspešný môže uplatniť právo finančného zadosťučinenia, nepovažoval odvolací súd za správny.

22. Pre úspešné uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie zákon vyžaduje splnenie podmienky, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. Túto podmienku žalobca splní aj vtedy, keď si v tom istom konaní úspešne uplatní porušenie práv a povinností a aj finančné zadosťučinenie. Aj ten postup, že sú oba nároky uplatnené v jednom konaní, je podľa názoru odvolacieho súdu možný, keď zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by v prípade nároku na finančné zadosťučinenie malo ísť až o následné konanie, t.j. o konanie nadväzujúce na konanie, v ktorom bolo právoplatne rozhodnuté o porušení práva spotrebiteľa alebo povinnosti zo strany dodávateľa, resp. o nároku spotrebiteľa z týchto dôvodov. S týmto záverom sa stotožnil Najvyšší súd SR v rozhodnutí 9Cdo/15/2020 zo dňa 10.11.2020, kde najvyšší súd doplnil, že tento záver pri riešení tejto procesnej otázky je aj v súlade s čl. 17 Základných princípov CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola, čo o najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. (v tejto veci pozri aj rozsudok tunajšieho odvolacieho súdu sp. zn. 22CoCsp/44/2022 zo dňa 15.12.2022)

23. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, a preto si uplatňuje finančné zadosťučinenie, v prípade úspechu jej toto bude priznané (za preukázania všetkých rozhodujúcich podmienok) a v prípade nepreukázania tvrdeného porušenia, teda neúspechu spotrebiteľa, môže naopak byť zákonite tento nárok zamietnutý. Z podanej žaloby a vyjadrení žalobkyne v priebehu konania nie je úplne zrejmé, že titulom úspechu v ktorom spotrebiteľskom spore si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 944,81 eura. V tomto konaní je však nepochybné, že žalobkyňa bola úspešná čo do zaviazania žalovaného povinnosťou vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 977,17 eura voči žalovanému na základe právneho záveru súdu o porušení povinnosti žalovaného 2/ uvádzať úroky a poplatky v zmluve o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného sa preto javí, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenia svojich práv v tomto konaní v zmysle vyššieho uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu.

24. Predmetom odvolacieho prieskumu bolo preskúmať taktiež vecnú správnosť výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalobkyne nahradiť žalovanému 1/ trovy prvoinštančného konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, keď mal za to, že žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania voči žalovanému 1/, v dôsledku späťvzatia žaloby voči nemu.

25. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Odvolací súd zástava názor, že úlohou súdu nie je len mechanicky rozhodovať o náhrade nákladov podľa výsledku sporu, ale zvážiť, či tu neexistujú ďalšie rozhodujúce okolnosti majúce podstatný vplyv na priznanie alebo nepriznanie náhrady účelne vynaložených nákladov. Súdu priamo zo zákona vyplýva povinnosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania skúmať i (ne)existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP. V žiadnom spore sa strana sporu nemôže spoliehať na to, že zmierňujúce ustanovenie § 257 CSP sa ho nedotkne.

27. Zákon v ustanovení § 257 stanovuje dve základné podmienky, z ktorých by mal súd vychádzať, ak chce uvedené moderačné právo využiť. Musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a musí ísť o výnimočné okolnosti. Výklad týchto podmienok ponecháva zákon na súdnej praxi. Je preto vecou vždy konkrétneho prípadu, či dôjde k takým okolnostiam, ktoré budú podkladom na rozhodnutie súdu o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. Súdna prax zdôraznila aj to, že pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 257 CSP treba prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých strán sporu, a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale

treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany sporu. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán sporu v priebehu konania a pod.

28. Odvolací súd zároveň zastáva názor, že pokiaľ voči spotrebiteľovi v spotrebiteľskej veci boli použité nekalé obchodné praktiky či uplatnené nároky na plnenia v rozpore s dobrými mravmi alebo na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, predstavuje to dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý je dôvodné náhradu trov konania nepriznať.

V otázke trov spotrebiteľa už bolo Súdnym dvorom EÚ (štvrtá komora) rozsudkom v spojených veciach C-224/19 a C-259/19 zo dňa 16. júla 2020) rozhodnuté takto:

5. Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako aj zásada efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia režimu, ktorý umožňuje, aby časť trov konania znášal spotrebiteľ, a to v závislosti od výšky súm zaplatených bez právneho dôvodu, ktoré sa mu vracajú v nadväznosti na vyhlásenie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy, keďže takýto režim vytvára podstatnú prekážku, ktorá môže odradiť spotrebiteľa od uplatnenia práva na účinné súdne preskúmanie možnej nekalej povahy zmluvných podmienok, ako mu ho priznáva smernica 93/13.

29. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s uvedenými skutočnosťami ako s dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktoré zakladajú aplikáciu ust. § 257 CSP.

30. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie, sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia

31. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., VII. a VIII. podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s použitím ustanovenia § 391 CSP.

32. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť nárok žalobkyne na primerané finančné zadostučinenie vo vyššie uvedených intenciách s tým, že si najprv u žalobkyne ustali, že titulom akého úspešného uplatnenia porušenia práv a povinností v spotrebiteľskom spore si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 944,81 eura voči žalovanému. Po ustálení tejto skutočnosti, súd prvej inštancie o nároku opätovne rozhodne v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu. Zároveň po vrátení veci opätovne rozhodne o trovách konania medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ s tým, že posúdi možnosť aplikácie ust. § 257 CSP a vyrovná sa s rozsudkom Súdného dvora Európskej únie C-224/19 a C-259/19. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

33. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie ako o trovách prvoinstančného tak i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP)